

БЕНЕДИКТ XVI
MOTU PROPRIO
ЗА
СЛУЖБАТА НА МИЛОСЪРДНАТА ЛЮБОВ

Преамбюл

« Дълбоката природа на Църквата се изразява в една тройна задача: известяване на Божието Слово (kerygma-martyria), отслужване на Тайнствата (leiturgia), милосърдна дейност (diakonia). Това са задачи, които се предполагат взаимно и не могат да бъдат отделени една от друга. » (Енцикликата Deus caritas est, т. 25).

Службата на милосърдната любов също е едно основно измерение за мисията на Църквата и представлява израз за самата ѝ същност, на която не може да се откаже (виж пак там) ; всички верни имат правото и задължението да се ангажират лично, за да живеят с новата заповед, която Христос ни остави (виж Йн 15,12), като не поднасяме на съвременния човек само една материална помощ, но също така и утеха и грижа за душата. (виж Енцикликата Deus caritas est, т. 28). Църквата е призвана също в нейното измерение на общността, да упражнява дяконията на милосърдната любов: като се започне от местните общности чак до отделните Църкви и универсалната Църква; за това трябва също така да има «организация, като предпоставка за подредена общностна дейност» (пак там т. 20), една организация, която да бъде изградена от институционални изрази.

Относно тази дякония на милосърдната любов аз бях отбелязал в Енцикликата Deus caritas est, че « Наред с (...) епископската структура на Църквата, в местните Църкви епископите, в качеството им на приемници на апостолите, и в днешно време носят първи отговорност за осъществяването на програмата » (т. 32) на милосърдната любов и аз забелязах, че « В каноните, отнасящи се до епископската служба Кодексът на Каноничното право не третира изрично милосърдието, като специфична част от епископската дейност » (пак там). Дори ако « Ръководството на пастирската служба на Епископите изучи по по-конкретен начин дълга за милосърдието като задача, присъща на цялата Църква и на Епископа в Епархията му » (пак там), то въпреки всичко остава необходимостта да се изпълни този юридически пропуск, така че да може да обясни адекватно в каноническото разпореждане, какво принадлежи на същността на службата на милосърдната любов в Църквата и нейното основно отношение с епископската служба, подчертавайки открито юридическите профили, които една такава служба изисква в Църквата, преди всичко, ако се упражнява организирано и с ясна подкрепа на Пастирите.

В тази връзка аз желая да дам една естествена юридическа рамка, чрез настоящото Motu Proprio, което да бъде по- способно да се разпорежда в техните основни редове, с различните църковни форми организирани от службата за милосърдна любов, които са тясно свързани с дяконската природа на Църквата и на епископската служба.

При все това е много важно да си припомним, че « Практическото действие е недостатъчно, ако в него не се долавя любовта към човека, една любов, която се храни от срещата с Христос » (пак там, т. 34). Следователно чрез упражняването на каритативна дейност –многобройни католически организации не могат да се ограничат

единствено до събирането или раздаването на фондове, но трябва винаги да свидетелстват за специалното внимание към личността, която е изпаднала в нужда, и да упражняват една ценна педагогическа функция в лоното на християнската общност, която да насърчи възпитанието за споделяне, уважение и любов според Евангелието на Христос. Затова е много важно милосърдната дейност на Църквата да запази целия си блясък, а не да се разтвори в общата социална дейност, превръщаки се в най-обикновена нейна форма (пак там, т. 31).

Организираните инициативи, които в областта на милосърдната любов са подети от верните на различни места са доста разнообразни по между си и изискват подходящо управление. И по-точно дейността на « Caritas », институция насърчавана от църковната йерархия, която се разви на енорийско, епархийно, национално и международно ниво и заслужи напълно справедливо високата оценка и доверието на верните, както и на други хора по целия свят, за своето свидетелство за безкористна присъща вяра, както и за конкретния отговор на молбите отправени от хората, които са в нужда. Близко до тази широка инициатива подкрепена официално чрез авторитета на Църквата, се появиха многобройни други инициативи на най-различни места, инициативи породени от свободата в ангажираността на верните, които под различни форми искат да допринесат чрез собствените си усилия за конкретното свидетелство за милосърдната любов към другите, към тези, които са в нужда. Едните и другите са различни инициативи по произход и от юридическа гледна точка, но те и двете изразяват съпричастността и волята да се откликне на един и същ призив.

Църквата като институция не може да остане чужда за инициативи издигнати така организирано и разкриващи свободния израз на загрижеността на кръстените към хората и народите в нужда. Ето защо Пастирите трябва винаги да ги приемат като проява за участие на всички в мисията на Църквата, зачитайки характеристиките на автономността на управлението, които се полагат на всяка от тях, според тяхната специфика, като проява на свободата на кръстените.

Освен тях църковната власт насърчи по своя инициатива специфични действия, благодарение, на които тя успя по институционален начин да насочи даренията на верните, съгласно юридически и действащи адекватни норми, за да се решат най-ефикасно конкретните нужди.

Въпреки това в рамките на така наречените дейности, където те са насърчени от самата йерархия или са изрично подкрепени от властта на Пастирите, трябва да се гарантира, че тяхното управление ще бъде действително съобразено с изискванията и учението на Църквата за верните, и че ще се спазват законовите норми издигнати от гражданската власт. След като сме изправени пред тези изисквания беше необходимо да се акцентува върху правото на Църквата, че няколко основни норми, ръководени от главните критерии на каноничната дисциплина, които изразят в този обсег на дейности юридически отговорности поети от различни включени субекти, подчертаващи по специален начин ролята на управление и координация, се падат на Епархийния Епископ. Тези така наречени норми трябваше винаги да бъдат достатъчно генерални, за да включват ценно разнообразие от институции с католическа насоченост, които като тези действия в този сектор са създадени под ръководството на самата йерархия, както и тези, които са изградени по инициатива на верните и които са приети и насърчени от Пастирите на място. Въпреки че трябва да се установят норми в тази връзка при това трябва да се има предвид какво се изисква да изпълняват Пастирите по отношение на

техните верни от гледна точка на справедливостта и отговорността като зачитат легитимната автономия на всяко сдружение.

Диспозитивът

Следователно по предложение на *Президента на Папския Съвет на Cor Unum*, и като изслушах *Папския Съвет по Законодателни текстове* аз постанових в Декрет както следва:

Член 1.

§ 1. Верните имат право да се обединяват и да учредяват организации, които да осъществяват специфични служби за милосърдна дейност, най-вече в полза на бедните и на тези, които страдат. В рамките, на които те са обвързани със службата на милосърдната любов на Пастирите на Църквата и/или до колкото те желаят да използват приноса на верните то те трябва да поднесат своя статут за одобрение пред авторитета на компетентните църковни власти и да съблюдават следните норми.

§ 2. В същите тези рамки, верните имат право да основат фондации, за да финансират конкретни благотворителни инициативи, съгласно Канони 1303 на Каноничното право (КП) CIC и 1047 от Източното Канонично Право (ИКП) (CCEO). Ако този тип на фондации отговаря на посочените характеристики в параграф §1, настоящите диспозитиви ще трябва да бъдат съблюдавани *congrua congruis referendo* (чрез необходими адаптации).

§ 3. В допълнение към спазването на цялото канонично право, колективните инициативи за благотворителност, в които се отразява това *Motu Proprio*, са също така длъжни да съблюдават в рамките на техните дейности принципите за католическата доктрина и не могат да поемат ангажменти, които по един или друг начин биха могли да навредят за спазването на тези така наречени принципи.

§ 4. Организациите и фондацииите изградени с благотворителна цел чрез Институтите за посветен живот и Обществата за апостолски живот са длъжни да съблюдават тези норми, както е предвидено в каноните 312 §2 КП (CIC) и 575 §2 на ИКП (CCEO).

Член 2.

§ 1. В статута на всяка благотворителна организация, за която се отнася предходния член, освен институционалните отговорности и структурите на управление съгласно Канон 95 §1 КП (CIC), ще трябва също да бъдат изяснени ръководните принципи и крайните цели на инициативата, начините на управление на фондовете, профила на техните собствени сътрудници, както и отношенията и информацията, които трябва да бъдат представени пред компетентните църковни власти.

§ 2. Една благотворителна организация не може да използва определението „католическа”, освен с писменото съгласие на компетентната власт, както е посочено в Канон 300 на КП (CIC).

§ 3. Изградените организации от верните, които са с благотворителна цел могат да имат един духовен наставник, назначен или определен според техния статут и съгласно Канони 324 §2 и 317 на КП (CIC).

§ 4. Същевременно църковната власт е длъжна да регламентира упражняването на правата на верните съгласно канони 223 §2 КП (СИС) и 26 §3 ИКП (ССЕО), за да се избегне умножаването на благотворителните инициативи за сметка на изпълнението и ефективността на поставените цели.

Член. 3.

§ 1. Във връзка с предходните членове, идеята за компетентната власт според съответното ниво е такава, каквато е определена в каноните 312 КП (СИС) и 575 ИКП (ССЕО).

§ 2. В случай, че организациите не са били одобрени на национално ниво, дори и да действат в различни Епархии, компетентната власт се пада на Епископа в чиято Епархия се намира главното седалище на организацията. При всички случаи организацията има задължението да информира Епископите и на останалите Епархии, където тя развива дейност, и да спазва техните предложения касаещи дейностите на отделните благотворителни организации представени в техните Епархии.

Член. 4.

§ 1. Епархийният Епископ (виж канон 134 §3 КП (СИС) и канон 987 ИКП (ССЕО)) изпълнява своята пасторална грижа във връзка със службата за милосърдна любов в отделната Църква, която му е поверена в качеството му на Пастир, водач и пръв отговорник за тази служба.

§ 2. Епархийният Епископ насърчава и подкрепя инициативите и дейностите на службата за ближния в неговата поверена Църква, и провокира във верните устрема към дейна милосърдна любов, като израз за християнски живот и участието в мисията на Църквата, както е посочено в каноните 215 и 222 КП (СИС) и 25 и 18 от ИКП (ССЕО).

§ 3. На Епархийния Епископ се полага да бди над дейността и управлението на тези организации дали спазват винаги нормите на универсалното и частното право на Църквата, също както и намерението на верните, които биха направили дарения или завещания за тези конкретни цели. (виж канони 1300 КП (СИС) и 1044 ИКП (ССЕО)).

Член 5.

Епархийният Епископ трябва да гарантира правото за изпълняване на милосърдната служба, както и че той трябва да бди дали верните и институциите подчинени на неговата бдителност съблюдават и спазват гражданското законодателство.

Член 6.

Епархийният Епископ има за задача, както е отбелязано в каноните 394 §1 КП (СИС) и 203 §1 ИКП (ССЕО), да координира в поверената си Епархия разнообразните дейности на милосърдните организации, както на тези, които са издигнати чрез Йерархията така и тези, които са изградени по инициативата на верните, без да нарушава тяхната автономия, произтичаща от техните собствени статутути. По-специално той трябва да бди в техните дейности да се опази жив евангелския дух.

Член 7.

§ 1. Лицата посочени в Член 1 в §1, са длъжни да избират техните собствени сътрудници сред хората, които споделят или поне зачитат католическата идентичност на тези действия.

§ 2. За да гарантира евангелското свидетелство в милосърдната служба, Епархийният Епископ трябва да бди затова всички, които са ангажирани в милосърдната пасторала на Църквата, освен необходимата професионална компетенция да свидетелстват с християнски живот и с формация на сърцето, които действат с вяра в милосърдната любов. За тази цел ще трябва да се работи за тяхното формиране включително в теологичната и пасторалната област чрез конкретни пътища, съгласувани с ръководителите на различните организации и с подходящи предложения за духовен живот.

Член 8.

Там, където би се оказало необходимо поради броя на разнообразието на инициативи, Епархийният Епископ ще трябва да установи в Църквата, която му е поверена един офис, който да има за цел да ориентира и координира благотворителната дейност от негово име.

Член 9.

§ 1. Епископът трябва да насърчава създаването една служба на « Caritas » във всяка енория от поверената му епархия, енорийската « Caritas » или неин аналог, която да трябва да изпълнява също така и педагогическа дейност в общността като цяло, за да възпитава в дух на споделяне и истинска милосърдна любов. Ако се окаже целесъобразно една такава служба може да бъде обща за различни енории на една и съща територия.

§ 2. На Епископа се пада или на енорийския свещеник да бди в лоното на енорията заедно с « Caritas », да могат и други инициативи касещи милосърдната любов да съществуват съвместно и да се развиват под основното координиране на енорийския свещеник, като се има предвид посоченото в Член 2, §4.

§ 3. Епархийният Епископ и съответните енорийски свещеници имат задължението да избягват по този въпрос, верните да бъдат въвеждани в заблуда и недоразумения, също така ще трябва да предотвратяват чрез епархийни и енорийски структури да бъдат издигани други инициативи с благотворителна цел, които предлагат методи и средства, противоречащи на учението на Църквата.

Член 10.

§ 1. На Епископа се полага да бъде бдителен за църковните блага на благотворителните организации подчинени на неговата власт.

§ 2. Епархийният Епископ е длъжен да се увери, че плода на организиранията набирания на средства според канони 1265 и 1266 КП (СИС) както и канони 1014 и 1015 от ИКП (ССЕО), ще бъде разпределен според целта, за която е предназначен. (според волята на дарителя) (канони 1262 КП (СИС) и 1016 от ИКП (ССЕО)).

§ 3. Епархийният Епископ специално трябва да избягва благотворителните организации, които са под негова власт да бъдат финансирани от личности или институции, които следват цели в противоречие на доктрината на Църквата. Също така, за да избегне скандализирането на верните, Епархийният Епископ трябва да избягва така наречените благотворителни организации, които приемат финансиране (принос) в полза на инициативи, чиято цел или средствата, за да я постигнат не са в съзвучие с доктрината на Църквата.

§ 4. Специално Епископът трябва да бди - управлението на инициативите, които са му подчинени да дават свидетелства за християнска съдържаност. Затова той ще бди заплатите и разходите за управление, да отговарят на изискванията за справедливост, както и на съответните професионални характеристики, да бъдат надлежно обвързани с аналогични разходи в неговата собствена Епархийна Курия.

§ 5. За да се позволи църковната власт според Член 3 , §1 да може да изпълни своята функция за бдителност, лицата, които са упоменати в Член 1, §1 са длъжни да представят на компетентния Ординарий- годишен отчет в съответните форми изискани от самия Ординарий.

Член 11.

Епархийният Епископ е длъжен, ако е необходимо да донесе до знанието на своите верни, че дейността на една определена благотворителна организация не отговаря повече на изискванията на учението на Църквата, като ѝ забранява понататък да използва думата « католическа» в своето наименование, предприемайки необходимите мерки в случай на лични отговорности.

Член 12.

§ 1. Епархийният Епископ трябва да насърчи дейността на национално и международно ниво на благотворителните организации, които са подчинени на неговата опека, в частност той трябва да улесни кооперирането на най-бедните църковни подразделения с това, което е предвидено в каноните 1274 §3 КП (СИС) и 1021 §3 ИКП (ССЕО).

§2. Пасторалната грижа по отношение на милосърдните дела може да бъде изпълнявана съвместно според обстоятелствата време и място, от многобройни съседни Епископи по отношение на многобройни Църкви според правото. Ако се касае за международно равнище – Компетентният Отдел при Светия Престол трябва да бъде консултиран предварително. Също така е целесъобразно относно това, което касае благотворителни инициативи на национално ниво, Епископът да се консултира с Епископската Конференция, като компетентен орган.

Член 13.

Без да накърнява правото на църковна власт на място - да даде своето съгласие към инициативите на католическите организации, които се провеждат в областта на своите компетенции при зачитане на каноничните норми и личната идентичност на всяка организация и това е негово задължение на Пастира да бди дейностите реализирани в неговата собствена епархия да се развиват съобразно църковната дисциплина, като забраняват или приемат евентуално необходимите мерки, ако тази дисциплина не е спазвана.

Член 14.

Там, където се окаже целесъобразно, Епископът ще трябва да насърчава инициативите на милосърдната служба в сътрудничество с други Църкви или църковни общности, като се зачитат особеностите на всяка една от тях.

Член 15.

§ 1. *Папският Съвет Cor Unum*, има за задача да насърчава прилагането на тези правила и да съблюдава тяхното приложение на всички нива, като се зачита компетентността на *Папския Съвет за Миряните* относно това, което касае сдруженията на верните, според Член 133 на Апостолическата Конституция *Pastor Bonus*, и присъщата юрисдикция на Секцията към Държавния Секретариат за *Отношенията с Държавите*, като се зачитат основните компетенции на останалите Отдели и Организации в Римската Курия. По-специално *Папският съвет Cor Unum* ще трябва да съблюдава службата за милосърдие в католическите институции на международно равнище да се развива винаги в общение със съответните конкретни Църкви.

§ 2. Това е и отговорността на *Папския Съвет Cor Unum* да изгради канонично организациите в служба на милосърдната любов на международно равнище и следователно да изпълнява дисциплинарни задачи за насърчаването, които съответстват на закона.

Нареждам всичко това, което реших чрез това Апостолическо Писмо под формата на *Motu Proprio*, да бъде спазвано във всяка една своя част, независимо от всичко, като достойно за специално внимание и решавам, че трябва да бъде публикувано в ежедневника « *L'Osservatore Romano* », и да влезе в сила от 10 декември 2012г..

Дадено във Ватикана, на 11 ноември 2012г., в осмата година на моя Понтификат.

BENEDICTUS PP. XVI

© Copyright 2012 - Libreria Editrice Vaticana